

УДК 338.2

Кочерженко К. – ст. гр. БМм-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник : к.е.н., доцент Сороківська О.А.

В сучасних умовах жорсткої ринкової конкуренції дуже важливого значення набуває забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності. Особливості сучасних економічних відносин вимагають від суб'єктів господарювання оперативного реагування на загрози різного роду. Організація управління підприємством передбачає визначення інструментів для ідентифікації факторів загроз господарській діяльності підприємства

Для характеристики рівня економічної безпеки, окремі фахівці рекомендують застосовувати метод аналізу і обробки сценаріїв, методи оптимізації, теоретико-ігрові методи, методи теорії нечітких систем, програмно-цільовий метод та інші.

Основними факторами, що впливають на економічну безпеку є: економічний потенціал; випереджаюча конкурентоздатність продукції; якість та ефективність фінансової системи; стан та кваліфікація трудових ресурсів; техніко-технологічний рівень виробництва; науково-технічний та інноваційний потенціал; рівень ділової активності служб маркетингу та менеджменту; ставлення керівництва до нововведень; соціальний захист працівників тощо.

В економічній літературі відомі декілька підходів до кількісної оцінки рівня економічної безпеки підприємства. В індикаторному підході оцінка економічної безпеки встановлюється за результатами порівняння фактичних показників діяльності підприємства з базовими індикаторами. Відповідно до ресурсно-функціонального підходу оцінка рівня економічної безпеки підприємства здійснюється на основі оцінки стану використання корпоративних ресурсів. Аналіз ресурсно-функціонального підходу синонімічний підходам до оцінки ефективності використання ресурсів.

Невід'ємним елементом дослідження економічної безпеки підприємства є вибір її критерію. Під критерієм економічної безпеки підприємства розуміють ознаку або суму ознак, на підставі яких може бути зроблений висновок про те, чи перебуває підприємство в економічній безпеці. Найвищий ступінь безпеки досягається за умови, що весь комплекс показників перебуває в межах припустимих меж своїх граничних значень.

Використання системи індикаторів для оцінювання економічної безпеки підприємства здійснюється і у світовій практиці. Згідно зі світовою практикою, вимоги до значень індикаторів не мають обов'язкового характеру, а лише рекомендаційний.

Здійснений аналіз основних існуючих методик оцінювання економічної безпеки підприємства дозволяє зробити висновок, що вони базуються на розрахунку основних показників фінансового стану та економічної ефективності функціонування підприємства, які характеризують забезпеченість підприємства власними коштами, раціональність розміщення власного капіталу, а також ефективність використання власного, обігового та сукупного капіталу.